

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący)

Prezes SN Wiesław Koziół (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie D. W.

skazanego z art. 58 ust. 2 oraz art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 września 2023 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Pruszkowie

z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 548/23

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i przekazuje sprawę
Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Pruszkowie aktem oskarżenia, który skierował w dniu 31 marca 2023 r. do Sądu Rejonowego w Pruszkowie, oskarżył D. W. o to, że:

1. w dniu 18 stycznia 2023 r. w W. i B. udzielił M. R. znacznych ilości środka odurzającego w postaci 302 gramów mefedronu i 9,53 grama amfetaminy w ten sposób, że nadał przesyłkę I. w paczkomacie w W., której zawartość ujawniono w

sortowni w B., tj. o czyn z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

2. w dniu 15 lutego 2023 r. w W. przy ul. R. w miejscu zamieszkania posiadał, przechowując wbrew przepisom ustawy, środki odurzające w postaci 33,03 grama amfetaminy i 0,89 grama netto marihuany, tj. o czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

W akcie oskarżenia prokurator zawarł nadto wniosek o wydanie wobec D. W. wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie uzgodnionych z nim kar i innych środków (k. 81- 82).

Sąd Rejonowy w Pruszkowie na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2023 r., w sprawie o sygn. akt II K 548/23, nie uwzględnił wniosku oskarżyciela publicznego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, a następnie **wyrokiem nakazowym** wydanym w tym dniu, uznał D. W. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia, a stanowiącego występki z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie której, z mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k., warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby; D. W. uznał również za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt II aktu oskarżenia, a stanowiącego występki z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie której, z mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k., warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 85 § 1 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec D. W. jednostkowe kary pozbawienia wolności połączył i jako karę łączną wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności. Wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył D. W. 100 stawek dziennych grzywny, określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 40 zł., oraz z mocy art. 39 pkt 7 k.k. w zw. z art. 70 ust. 4a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec niego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 1000 zł. Na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał D. W. do informowania Sądu o przebiegu okresu próby. Na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczył mu zatrzymanie w dniu 15 lutego 2023 r. od godziny 09:45 do godziny 16:50, uznając jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności za równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności. Na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez

zniszczenie środków odurzających w postaci mefedronu wraz z tekturowym opakowaniem i woreczkiem foliowym oraz amfetaminy wraz z tekturowym opakowaniem i woreczkiem foliowym, a także wagi elektronicznej koloru czarnego „D. S.,” stanowiących dowody rzeczowe opisane pod pozycją 1-3 wykazu dowodów rzeczowych na karcie 67 akt sprawy, a na podstawie art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa poprzez zniszczenie środków odurzających w postaci amfetaminy wraz z opakowaniami z folii aluminiowej w ilości 34 sztuk, torebkę strunową koloru niebieskiego oraz marihuany wraz z torebką foliową przezroczystą, stanowiących dowody rzeczowe opisane pod pozycją 4-5 wykazu dowodów rzeczowych na karcie 67 akt sprawy. Zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zwrotu poniesionych w postępowaniu wydatków oraz kwotę 180 złotych tytułem opłaty (k. 97-99).

Powyższy wyrok nakazowy nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się z dniem 20 czerwca 2023 r. (k. 104).

Od tego wyroku kasację niekorzyść skazanego D. W. złożył Prokurator Generalny, **zarzucając** w niej rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 502 § 1 k.p.k., polegające na orzeczeniu wobec D. W. w postępowaniu nakazowym za przypisane występki z art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, jednostkowych kar odpowiednio: 10 i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz kary łącznej roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby, podczas gdy stosownie do brzmienia wskazanego powyżej przepisu wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 zł. Podnosząc ten zarzut, **wniósł** o uchylenie wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 2 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 548/23, w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwala na jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Rację ma Prokurator Generalny, gdy podnosi, że zaskarżony kasacją wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Pruszkowie, dotknięty jest rażącym naruszeniem prawa wskazanym w zarzucie kasacji.

Specyfiką postępowania nakazowego jest możliwość rozstrzygania przez sąd o odpowiedzialności karnej oskarżonego na posiedzeniu, bez udziału stron (por. J. Grajewski, Postępowanie nakazowe w polskim procesie karnym, Studia Prawnicze, 1991, nr 1, s. 60). Decyzja o zastosowaniu postępowania nakazowego leży w wyłącznej gestii sądu. Sąd może ją podjąć w sprawach, w których stwierdził istnienie przesłanek pozytywnych wskazanych w art. 500 k.p.k. oraz brak przesłanek negatywnych z art. 501 k.p.k. (por. A. Pawłowska, Przesłanki wydania wyroku nakazowego, Prokuratura i Prawo, 2004, nr 5, s. 87). Wśród przesłanek pozytywnych umożliwiających rozpoznanie sprawy w postępowaniu nakazowym, ustawodawca w art. 500 § 1 k.p.k. między innymi wskazał, iż jest to możliwe w sprawach w których sąd zamierza skazać oskarżonego i orzec wobec niego karę ograniczenia wolności lub grzywny. **Z kolei art. 502 § 1 k.p.k. stanowi, iż wyrokiem nakazowym można orzec karę ograniczenia wolności lub grzywnę w wysokości do 200 stawek dziennych albo do 200 000 złotych.**

Sąd Najwyższy konsekwentnie prezentuje pogląd, że skoro przepis art. 502 k.p.k., wyraźnie określa jakie kary można orzec wobec oskarżonego w postępowaniu nakazowym (w ogóle nie przewiduje możliwości wymierzenia kary pozbawienia wolności), to orzeczenie wobec oskarżonego wyrokiem nakazowym kary pozbawienia wolności, nieprzewidzianej w tym trybie postępowania, narusza w rażący sposób przepis art. 502 § 1 k.p.k. i wywiera istotny wpływ na treść zapadłego wyroku (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 28 sierpnia 2008 r., sygn. akt IV KK 265/08, LEX nr 445351; z dnia 6 października 2009 r., sygn. akt II KK 76/09, LEX nr 532382; z dnia 3 września 2015 r., sygn. akt V KK 274/15, LEX nr 1784537; z dnia 22 stycznia 2020 r., sygn. akt III KK 625/19, LEX nr 3218421; z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt V KK 198/21, 8LEX nr 3177244).

Zapłatywania te odnoszą się w pełni także do niniejszej sprawy, w której Sąd Rejonowy Pruszkowie wyrokiem nakazowym orzekł jednostkowe kary pozbawienia wolności, których wykonanie warunkowo zawiesił oraz karę łączną pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a nadto w oparciu o przepis art. 71 § 1 k.k. wymierzył grzywnę.

Mając zatem na uwadze, iż wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 2 czerwca 2023 r. o sygn. akt II K 548/23, dotknięty jest opisaną w zarzucie kasacji wadliwością, stanowiącą rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść tego orzeczenia, Sąd Najwyższy uwzględnił kasację Prokuratora Generalnego, z mocy art. 537 §

2 k.p.k. i art. 535 § 5 k.p.k. uchylił ten wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Pruszkowie do ponownego rozpoznania.

[ms]